

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-298

15.4.2019

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fly - håndbagasje – puff/dytt – tidsnære bevis - yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede fikk en vridning i armen/skulderen, da han skulle ta bagasje fra hattehyllen på et fly. I skademelding til Nav, og fysioterapinotat et par måneder etter hendelsen, var det opplyst at hendelsen var forårsaket av at han ble forstyrret eller dyttet idet han tok ned bagasjen. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. I tråd med praksis la nemnda størst vekt på de tidsnære beskrivelsene av hendelsen og konkluderte med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at det forelå en arbeidsulykke. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (ettersynsplanlegger fly, f. 1960) fikk en vridning i armen/skulderen 22.9.14 da han skulle ta ned cabinkofferten/bagen i hattehyllen.

I journal 23.9.14 har legen skrevet: "Akutt vondt i skulder ledd ve. side-oppstod akutt i går etter at han skulle hente med en ve. hånd bagasje fra hylle på fly, som var 3 kg tungt, -det hele kommet litt skjevt ut, slik at han fikk brått utover vridning i skulder ledd og kofferten falt ned på stolen. (...)"

Fra epikrise etter besøk hos et sykehus samme dag siteres:

Ca kl 22.00 i går skulle han løfte en koffert ned fra en hylle på flyet. Denne veier ca 30 kg. Klarte ikke å holde den oppe så den falt ned på et sete og vred seg videre derfra og ned på gulvet. Altså fått både traksjon og vridning i venstre skulder. Etter dette hatt store problemer med å bevege normalt i skulderen. Ikke smerter andre steder

(...) Supplerende undersøkelse: Rntg venstre skulder: (...) R: Ingen tegn til skade eller luksasjon

(...) mulig affeksjon av rotatorcuff, men i tilfellet ikke totalruptur. (...) Dersom manglende bedring i.l.a 2-3 uker skal han ta kontakt med fastlege som bør vurdere henvisning til MR.

Neste legenotat er 7.11.14 hvor det fremgår: "Har hatt skade i ve. skulder/arm i forb. med uheldig vridning i skulder i forb. med at han skulle hente bagasjen sin fra hyllen på fly. (...)"

MR venstre skulder 6.1.15 viste "Smal gjennomgående ruptur i supraspinatussenen med tilstøtende tendinose (...)"

Skaden ble meldt Nav 7.1.15:

Vridnings skade (...)

Når ... landet og parkerte på ... så ble jeg forstyrret når jeg skulle ta ut håndbagasjen. Denne landet på seteryggen og rullet når jeg holdt i håntaket. Derfor vridning. (...)

I fysioterapinotat 9.1.15 er det notert at forsikrede: "(...) skulle ta ned håndbagasjen, ble dyttet i det han tok bagasjen, hadde skuldren da i en antefleksjonsbevegelse, mistet den og forvridde den så i en innadrotasjonsbevegelse i det bagasjen falt ned på gulvet".

I epikrise 6.2.15 er det under Aktuelt skrevet: "Pasienten hadde et traume mot venstre skulder i september 2014. (...)"

Forsikrede ble operert i skulderen 22.6.15. I beskrivelsen er det skrevet "På høsten 2014 overbelastning venstre skulder, følte at noe revnet (...)"

I epikrise 8.4.16 er det beskrevet resterende plager rundt håndleddet. Røntgen viste "at det sannsynlig foreligger en viss form for slitasje mellom distale ulna og radius. (...) Pasienten fikk ett kraftig vridningstraume for en tid tilbake da han falt mens han holdt en koffert i hånden."

I skademeldingen til selskapet 29.7.16 opplyste forsikrede:

Kom fra ... airport ... og skulle byte fly i O. til ... siste flyet. Flyet var rundt 50 minutter forsinket og det var folk som presset seg forbi og reiv meg i golvet. Hadde hånda rundt håndbagasjen i bina og denne rullet rundt og jeg datt sammen med baggen. Fikk en kraftig vridning på hånda (...).

Kan noen bebreides for ulykken, og i tilfelle hvem?

Flyet skulle ikke ha vært forsinket? Dette har ett par som skulle videre med ett annet fly. Det var gutten her som reiv meg overende. Flyet stoppet kun 5-10 sekunder før dette hendte.

Nav godkjente "DISTRORSJON VE SKULDER. SENERUPTUR" som yrkesskade 9.3.15, jf. vedtak 30.8.16.

I notat etter forsikredes samtale med en utreder 15.5.17 er det skrevet at han ble "dyttet" av en passasjer som kom bakfra og hadde dårlig tid og presset seg forbi han. Videre siteres:

Passasjeren sa "beklager" da han så at (forsikrede) mistet balansen. Denne dytten skjedde samtidig som (forsikrede) tok ned håndbagasjen, og denne falt da ned på toppen av flysetet og rullet videre fremover i setet. (Forsikrede) sier at han av en eller annen grunn ikke slapp grepet som holdt håndbagasjen, og at han kjente at noe skjedde i skulderen med en gang det nevnte inntraff. Han sier at han mener at han falt mot gulvet, og måtte ta en hånd i gulvet.

På spørsmål sier (forsikrede) at håndbagasjen veiet 13 kilo. Han vet ikke hvorfor det i én medisinsk journal står 3 kilo, mens det står 30 kilo i en annen.

Utrederen snakket med J. 5.7.17, som var sammen med forsikrede på flyet. J. sto litt foran forsikrede da hendelsen skjedde, og så ikke direkte hva som skjedde, men så at forsikrede "holdt på med å rote med håndbagasjen som lå i bagasjehyllen" og at han "etterpå klaget over (...) smerter i hånden i forbindelse med at han tok ned håndbagasjen." Videre siteres:

Ifølge J., sa skl at han hadde fått en vridning i armen. J. klarer ikke huske om skl sa at dette skjedde da han løftet opp bagasjen, eller om det skjedde i forbindelse med at han tok bagasjen ned fra hyllen.

J. sier at han ikke vet mer enn at skl forklarte at det hadde skjedd «noe» da han skulle ta ned bagasjen, og at han fikk en vridning i denne forbindelse. J. bekrefter at de ofte reiser med mye dokumenter, og at det ikke er uvanlig at håndbagasjen veier mange kilo.

(...)

På konkret spørsmål om han så om noen andre passasjerer kom borti skl, eller om skl forklarte noe om dette i ettertid sier J. at det var jo mye folk i kabinen, men at han ikke kan huske at skl sa noe om at han ble skubbet eller dultet borti. J. sier at han registrerte at det sto mye folk rundt skl da han skulle ta ned bagasjen, men han så ikke på skl da han faktisk tok denne ned.

J. sier at han ikke kan huske at skl nevnte noe etterpå om at han ble skubbet eller dultet av andre passasjerer. J. påpeker imidlertid at det er lenge siden hendelsen fant sted. J. forklarte at skl som tidligere nevnt kun forklarte at han hadde fått en vridning da han håndterte bagasjen.

Det er også fremlagt en versjon av notatet hvor det er påskrevet "J. spurte om han kunne hjelpe meg" og det er krysset over "foran" og skrevet "bak" i setningen "J. forklarte at han sto litt foran skl da hendelsen fant sted (...)"

Selskapet avsto krav 30.8.17, under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort en arbeidsulykke og subsidiært at det ikke var årsakssammenheng mellom hendelsen og senere plager fra venstre hånd/håndledd. Det tok ikke stilling til om det var årsakssammenheng mellom hendelsen og plagene i skulderen, jf. også selskapets klagesvar.

Forsikrede klaget 20.9.17, men selskapet opprettholdt avslaget 14.3.18.

I klage 20.3.18 skrev forsikrede blant annet at personen som dyttet borti han skulle "nå ett annet fly da ... som jeg/vi kom med var en del forsinket. Derfor er dette en plutselig og uventet ytre hending. Han kom løpende nedover midtgangen før de fleste hadde reist seg helt. Han hjalp meg opp og sa unnskyld. (...)"

Selskapet opprettholdt avslaget 26.3.18, og forsikrede klaget til Finansklagenemnda 27.7.18.

Forsikrede gjentok forklaringen om at han ble dyttet av en gutt i e-post 21.8.18, og i e-post 28.11.18 er dette beskrevet som et dytt/puff "slik at (han) falt på golvet i flyet." Bagasjens vekt anslo han til 10-12 kg.

I e-post 16.1.19 skrev forsikrede "(...) Klart at jeg fikk en god smell etter at jeg ble puffet (ikke så mye, men nok at jeg snublet) i flyet under flybytte denne kvelden", jf. også e-post 8.2.19.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har vært utsatt for en arbeidsulykke. Det var ikke tett med passasjerer i Business-avdelingen, og det var en plutselig og uventet hendelse at han ble dyttet/puffet såpass at han snublet i flyet. Dette medførte at håndbagasjen på 12-13 kg datt på gulvet samtidig som han fikk en vridning.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort at det foreligger en arbeidsulykke. Det er kravstiller som må sannsynliggjøre sitt krav, og tidsnære opplysninger nedfelt i medisinske journaler har betydelig bevismessig tyngde, jf. Rt. 1998 s. 1565, se også blant annet FinKN-2014-067, 2018-395 og 2018-536.

Det foreligger ulike forklaringer med hensyn til hendelsesforløpet. I den tidsnære dokumentasjonen fremgår ikke noe om ytre påvirkning. Det foreligger følgelig ikke en ulykke etter det markerte ulykkesbegrepet. Det foreligger heller ikke en ulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet, i og med at han ofte reiser med mye dokumentasjon i håndbagasjen, og vekten var kjent for han.

Selv om man legger til grunn forklaringen om at forsikrede er påført et dytt, er selskapet likevel av den oppfatning at det ikke foreligger en arbeidsulykke i lovens forstand. Hva som må anses plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut fra i hvilken sammenheng hendelsen finner sted, jf. Rt. 2006 s. 1642. At det er tett med passasjerer i en flykabin etter landing og at man i den forbindelse kan bli dyttet borti, kan ikke anses som plutselig og uventet. Selskapet er ikke bundet av Navs godkjennelse, jf. FinKN-2018-536 og Rt. 1999 s. 1473.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om hendelsen 22.9.14 er å anse som en arbeidsulykke jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal ifølge lovens forarbeider forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3. I denne bestemmelsens annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre handling) og det avdempede ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Forsikrede har anført at det var en plutselig og uventet hendelse at han ble dyttet/puffet slik at han snublet i flyet, noe som igjen medførte at håndbagasjen på 12-13 kg datt ned i gulvet slik at han fikk en vridning. Spørsmålet er om forsikrede har vært utsatt for en plutselig og uventet ytre hendelse. Høyesterett har lagt til grunn at arbeidsulykkebegrepet er relativt. "Hva som må anses

som plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut fra i hvilken sammenheng hendelsen finner sted", jf. Rt. 2006 s. 1642 avsnitt 36.

Det foreligger en rekke forskjellige beskrivelser av hendelsesforløpet i saken, og dette gjør det nødvendig å ta stilling til hvilket faktum som skal legges til grunn. Det er forsikrede som må sannsynliggjøre at et gitt faktum fremstår som mest sannsynlig iht. reglene om bevisbyrde.

Det følger av rettspraksis og nemndspraksis at tidsnære forklaringer tillegges større vekt enn forklaringer som har kommet til senere. Dette er også et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling, jf. bl.a. uttalelse 2019-093. Dette får særlig betydning der nye forklaringer står i motstrid til tidligere avgitte forklaringer.

De mest tidsnære beskrivelsene av hendelsene i saken, i journal og epikrise 23.9.14, nevner ingen ytre faktor. Det som følger av disse beskrivelsene er at bagasjen kom litt skjevt ut, og at forsikrede ikke klarte å holde bagasjen oppe, og videre at den falt ned på stolen og medførte en vridning i skulderen hans. Det er heller ikke beskrivelser av noen ytre faktor i legenotat av 7.11.14. Slike opplysninger kommer først inn i skademeldingen til Nav 7.1.15. Her heter det at forsikrede ble "forstyrret" da han skulle ta ut bagasjen. Videre er det nedtegnet i fysioterapinotat 9.1.15 at forsikrede "ble dyttet". Mer detaljerte opplysninger om en ytre påvirkning gjenfinnes først i skademeldingen til selskap 29.7.16, om lag 10 måneder etter hendelsen. Her er det blant annet opplyst det "var folk som presset seg forbi og reiv (forsikrede) ned i golvet". Videre er dytten nærmere beskrevet i et notat etter forsikredes samtale med utreder 15.5.17, og gjentatt i klage 20.3.18. Etter nemndas syn underbygges ikke forsikredes forklaring om en ytre faktor av notatet selskapets utreder skrev etter samtale med vitnet J 5.7.17.

I tråd med praksis har nemnda lagt størst vekt på tidsnære beskrivelser av hendelsen. Nemnda kan etter en konkret vurdering ikke se at det er sannsynliggjort at det foreligger en arbeidsulykke som er omfattet av det markerte arbeidsulykkebegrepet. Det bemerkes at det å bli forstyrret mens man tar ned bagasje fra hattehyllen i et fly, vanskelig kan sies å utgjøre en "plutselig eller uventet ytre hendelse".

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).